

เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา นาฏศิลป์ เรื่องรำวงมาตรฐาน ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองกง ตำบลนอกเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ที่เรียนโดยใช้การสาธิต

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองสุข วันแสน

ปีที่ทำการวิจัย 2545

บทคัดย่อของ

1. นางสาวดวงตา	เกลียวเพียร	เลขที่	08
2. นางสาวนิรวรรณ	สาแก้ว	เลขที่	10
3. นางสาวเพ็ญศรี	ทองเต็ม	เลขที่	16
4. นางสาวมยุรา	สมวาจา	เลขที่	18
5. นางสาวโสภา	แสงทอง	เลขที่	26
6. นางสาวอำภพร	หงษ์อินทร์	เลขที่	28

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา นาฏศิลป์ เรื่องรำวงมาตรฐาน ของ นักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองกง ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ที่เรียน โดย
ใช้วิธีการสอนแบบสาธิต

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา นาฏศิลป์ เรื่องรำวงมาตรฐาน ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองกง ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ก่อนและ
หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสาธิต

เพื่อศึกษาความพอใจในการเรียนวิชา นาฏศิลป์ เรื่องรำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองกง ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์หลังเรียน โดย
ใช้วิธีการสอนแบบสาธิต

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย เป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองกง ตำบลนอกเมือง อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 19 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. การออกแบบการวิจัย เป็นการวิจัยที่ทดลองกับนักเรียนกลุ่มเดียว 1 ห้อง โดยมีการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนตามสัญลักษณ์ F1 , X , F2

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยเชิงทดลอง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่

3.1 แผนการสอน เป็นแผนการสอนที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับใช้ในวิจัย จำนวน 3 แผน แผนละ 6 คาบ

แผนที่ 1 เรื่อง รำวงมาตรฐาน

แผนที่ 2 เรื่อง รำวงมาตรฐานเพลงดวงจันทร์ขั้วฟ้า

แผนที่ 3 เรื่อง รำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย

3.2 นวัตกรรมที่ใช้ในการวิจัย คือ วิธีเรียนในที่นี้ คือวิธีเรียนโดยการสาธิต ซึ่งมีขั้นตอนการสอนดังนี้

1) ช้่นนำ

นักเรียน และครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับรำวงมาตรฐานที่นักเรียนรู้จักหรือเคยเรียนมาก่อน

2) ช้่นสอน

(1) ช้่นแจ้งกระบวนการเรียนการสอน

(2) นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

(3) นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องประวัติความเป็นมา ลักษณะการแต่งกาย และโอกาสที่ใช้ในการแสดงของรำวงมาตรฐาน แล้วอภิปรายภายในกลุ่ม

(4) นักเรียนนำเสนอผลการอภิปราย เรื่องประวัติความเป็นมา การแต่งกาย และโอกาสที่ใช้ในการแสดง ของรำวงมาตรฐานและครูเสนอแนะเพิ่มเติม

(5) ครูคิดแผนภูมิเพลง แล้วให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน จากนั้นครูและนักเรียน ร่วมกันร้องเพลง รำวงมาตรฐาน เพลงคืนเดือนหงาย , ดวงจันทร์ขั้วฟ้า และชาวไทย แล้วครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายของเพลง

(6) ครูแจกบัตรค่านาฏยศัพท์ที่ใช้ในการปฏิบัติทำให้นักเรียนศึกษาแล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน

(7) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายของนาฏยศัพท์ และครูคอยชี้แนะปรับปรุงให้ถูกต้อง

(8) นักเรียนฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์ที่ครูกำหนดให้พร้อมกันทั้งชั้น โดยครูคอยชี้แนะปรับปรุง จนนักเรียนปฏิบัติได้ถูกต้อง

(9) ครูสาธิตการปฏิบัติท่ารำ สอดสร้อยมาลาแปลง, ซ่าง ประสานงาและจันทร์ทรงกลด, ซักแบ่งผัดหน้า แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม โดยครูคอยชี้แนะ ปรับปรุงแก้ไข จนนักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

(10) ครูสาธิตการปฏิบัติท่ารำ สอดสร้อยมาลาแปลง, ซ่าง ประสานงาและจันทร์ทรงกลด, ซักแบ่งผัดหน้า ประกอบเพลง คิ่นเดือนหงาย, ดวงจันทร์ขวัญฟ้า, ชาวไทย ตามลำดับ แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม โดยครูคอยชี้แนะปรับปรุงแก้ไข จนนักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

(11) ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติท่ารำ สอดสร้อยมาลาแปลง, จันทร์ทรงกลดและซ่างประสานงา, ซักแบ่งผัดหน้า ประกอบเพลง คิ่นเดือนหงาย, ดวงจันทร์ขวัญฟ้า และชาวไทย ตามลำดับ เป็นการบ้าน

3) ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปประเด็นดังต่อไปนี้

(1) ประวัติความเป็นมา ลักษณะการแต่งกาย และโอกาสที่ใช้ในการแสดง ของรำวงมาตรฐาน

(2) ความหมายของเพลงคิ่นเดือนหงาย, ดวงจันทร์ขวัญฟ้า และชาวไทย

(3) ท่ารำที่ใช้ประกอบการแสดงรำวงมาตรฐานเพลงคิ่นเดือนหงาย, ดวงจันทร์ขวัญฟ้า และชาวไทย

(4) ข้อควรระมัดระวัง และข้อควรปรับปรุงในการปฏิบัติท่ารำ

(5) คุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากรำวงมาตรฐาน

3.3 เครื่องมือประเมินผลทางการเรียน มีดังนี้

1) แบบทดสอบภาคทฤษฎี เรื่องรำวงมาตรฐาน จำนวน 40 ข้อ

2) แบบทดสอบภาคปฏิบัติเรื่อง รำวงมาตรฐาน จำนวน 3 เพลง

3) แบบวัดความพึงพอใจ จำนวน 13 ข้อ

4. การทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มเดียว โดยมีการทดสอบดำเนินการ ดังนี้

- 1) ประสานงานขอความร่วมมือจากโรงเรียนและนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองกง ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์
- 2) ทำการทดสอบด้วยแบบทดสอบภาคทฤษฎี วัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้นเป็นการเก็บข้อมูลก่อนทดลอง เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2546
- 3) ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ทำการสอนตามแผนการสอน 3 ชุด ใช้เวลาสอน 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน ระหว่างวันที่ 15 มกราคม – 7 กุมภาพันธ์ 2546 วันละ 3 คาบ
- 4) เมื่อดำเนินการทดลองเสร็จสิ้นลงตามเวลาที่กำหนดก็ทำการทดสอบทันทีด้วยแบบทดสอบภาคทฤษฎีซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับก่อนเรียน และทดสอบภาคปฏิบัติ เป็นการเก็บข้อมูลหลังเรียน ในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2546
- 5) เมื่อการทดสอบเสร็จสิ้นลงก็ทำการวัดความพึงพอใจกับนักเรียนด้วยแบบวัดความพึงพอใจที่สร้างขึ้น จำนวน 13 ข้อ ในวันเดียวกัน คือ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2546

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้โปรแกรม Microsoft Excel ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อความสะดวก และความแม่นยำในการวิเคราะห์ ประกอบกับศึกษาจากตัวอย่างจากเอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เป็นแนวทางคล้ายกันตามรายละเอียดดังนี้

- 1) นำคะแนนการทดสอบก่อนเรียน มาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ รวมทั้งหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนเรียน
- 2) นำคะแนนผลการทดสอบหลังเรียนมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ รวมทั้งหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังเรียน
- 3) นำคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนมาหาค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
- 4) หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

5) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง รำวงมาตรฐานของนักเรียน ก่อนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ t -test ในกรณีกลุ่มเป้าหมายที่ไม่เป็นอิสระจากกัน

6) นำคะแนนความพึงพอใจ มาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองกง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ของผู้ที่ผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ กรณีก่อนเรียนพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ภาคทฤษฎี มีผู้ผ่านเกณฑ์ 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ กรณีหลังเรียนในภาพรวม พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา นาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 100 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคทฤษฎี ผ่านเกณฑ์ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์ 18 คน คิดเป็นร้อยละ 94.74 โดยผลการเรียนอยู่ในระดับสูง

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองกง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ t -test ในกรณี กลุ่มเป้าหมายไม่เป็นอิสระต่อกัน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่องรำวงมาตรฐาน ของนักเรียนภาคทฤษฎีหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนภาคปฏิบัติไม่ได้เปรียบเทียบเนื่องจากไม่ได้ทดสอบก่อนเรียน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองกง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ที่เรียนโดยใช้วิธีการสาธิต โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า โดยภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่องรำวงมาตรฐาน โดยใช้วิธีการสาธิต อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด 1 ข้อ คือ เรื่อง ความสนุกสนานในการเรียนการสอน และนักเรียนมีความพึงพอใจมาก 12 ข้อ คือ เนื้อหามีประโยชน์, เนื้อหาน่าสนใจ, เนื้อหามีความเหมาะสม, การมีส่วนร่วมในกิจกรรม, บรรยากาศในห้องเรียน, ความเหมาะสมในกิจกรรมในการสอน, ความเหมาะสม

ของสื่อ, การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนเหมาะสม, ลักษณะของสื่อเหมาะสมกับการเรียนการสอน, นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น, นักเรียนเอาไปใช้ในชีวิตประจำวัน, ประโยชน์ที่ได้จากการสอนโดยใช้สื่อ